

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm339.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

I Følge heraf troer jeg at skylde mine Læsere, hvad de Fleste ventelig gjerne skjænkede mig, oprigtigt Regnskab for, hvi Bogen nu fremtræder, vel, xliisom jeg haaber, ikke mere fredelig mod hvad den før bestreed, men dog, som det kan synes, mere ligegyldig og forsigtig, og, som virkelig er Tilfældet, mere kold og fornem, mere mat og høflig. Man veed, eller kan dog vide, at det i Mellem-Tiden har været mit Forsæt, at udarbeide Bogen til et større Værk, hvis første Deel udkom 1814, og deri belægge min Fortælling og mine Paastande, med Sprog af Skriften, og Vidnesbyrd af Bøgerne jeg talde om. Den nærmeste Aarsag til at Værket standsede, var den, at min Forlægger ei *dengang* trøstede sig til at lade det gaae fort, siden have mange Grunde bevæget mig til ei at haste, og nu maa mange Ting forandre sig, før jeg fortsætter det; thi nu indseer jeg, at den udkomne Deel er egenlig et Heelt for sig, som først maa ei alene læses, men i Hoved-Sagen kunnes og bifaldes, før det nytter, fra den rette Side at belyse meer af Tiderne før Christus. Jeg forudsætter nemlig som bekjendt, hvad rigtig nok, at dømme efter hvad jeg om den Bog har hørt, er ubekjendt, at Bogens Øiemeed er det, at vise hvorledes Jødernes Historie fører sin Stadfæstelse med sig, og er den store *Conjugation*, hvorefter vel ingen af de gamle Folk har villet rette sig, men som de dog har ikke kunnet hindre fra at speile sig *stykkeviis* i alle deres indviklede Retxivninger, Bøininger og Tilfælde; kort sagt, at man i Palæstina seer, paa overnaturlig Maade, Mennesket udvikles i *Ordet*, netop saaledes, som det, *uden Syndefald*, kunde og skulde, naturlig med Herrens Aand begavet, udviklet sig selv, og at vi altsaa netop der skal lære at sammensætte den gamle Verdens historiske Brud-Stykker til Billeder af dens *Vildfarelse*. Før nu det kan skee, maa man have vundet Troe paa den jødiske Histories fuldkomne Sandhed, og faaet Syn paa dens underordnede, blot timelige Betydning, som Tidens Schema, og saalænge man ikke engang ærlig troer Evangelisternes Vidnesbyrd om Christi Komme i Kjødet og Vandring paa Jorden, da har det lange Udsigter. Skulde ellers Nogen herved bevæges til at læse omtalte Bog, og ei finde udviklet hvad jeg nys sagde, da sige han ikke derfor, at jeg har bedraget ham; thi jeg har ikke sagt, at det var *mit*, men at det var Bogens Øiemeed, som jeg først ret blev vaer, da jeg skrev Fortalen, Noget, mange vel synes er dumt eller sværmerisk sagt, men som dog løser sig i den ganske simple Sætning, at Bogen er undfanget og for en stor Deel skrevet i Begeistring, kun med det Forsæt at ville sige Alt hvad jeg saae i Skriftens Lys til den Sandheds Ære, jeg eenfoldig troede. En slem Forseelse maae jeg i Øvrigt ved denne Leilighed xvpaaanke, den nemlig, at jeg regnede Første Kongernes Bog til de Bøger, der ikke i det Nye Testamente gives udtrykkelig Vidnesbyrd som Guds Ord; thi jeg har med Skamfuldhed seet at Paulus (Rom. II. 2) anfører dens Ord *som Skriftens*. Denne Opdagelse har vist nok gjort mig bange for min hele *Inddeling*, men ikke for *Inddelings-Grunden*; thi den er *nødvendig*, og kun af Nødvendighed har jeg antaget den.